

POLİTİKA

Ruhani: Pazar gününden itibaren uranyum zenginleştirmede sınır kalkıyor.

İran Cumhurbaşkanı Hasan Ruhani, pazar gününden itibaren uranyum zenginleştirmede sınırı tamamen kaldıracaklarını duyurdu.

Cumhurbaşkanı Ruhani, uranyum zenginleştirmede sınır olan 3.67'yi pazar gününden itibaren kaldıracaklarını ve istedikleri kadar zenginleştirebileceklerini söyledi. Ancak Ruhani, bu kararın geri döndürülemez olmadığını ve Batılı ülkelerin nükleer anlaşmaya uyması durumunda, bir saat içinde tekrar kısıtlamalara uyacaklarını sözlerine ekledi.

Amerika Birleşik Devletleri'nin nükleer anlaşmadan çekilmesi ve yaptırımları devreye sokması ile birlikte İran ülke ekonomisine verilen zararın bertaraf edilmesi için diğer ülkelere 7 Temmuz'a kadar süre tanıdı.

İran'ı uyararak Fransız yetkililer "Bölgede tansiyonun yüksek olduğu bir dönemde nükleer anlaşmadan çıkılmasının gerginliği daha da tırmandıracağını" belirtti.

Avrupa Birliği ABD'nin İran yaptırımlarını bertaraf etmeyi hedefleyen ve INSTEX olarak bilinen özel ticari mekanizmayı henüz hayat geçiremedi. İran geçtiğimiz günlerde zenginleştirilmiş uranyum stokunu nükleer anlaşmada belirtilen limitin üstüne çıkardığını duyurmuştu.

İran Dışişleri Bakanı Muhammed Cevad Zarif, Tahran'ın yüzde 3,67 zenginleştirilmiş uranyum stok limitinin nükleer anlaşmada belirtilen 300 kilogram stok seviyesini aştığını, aynı durumun

ağırlaştırılmış su için de geçerli olduğunu açıklamıştı.

Beyaz Saray'dan yapılan açıklamada "ABD ve müttefiklerinin, İran'ın nükleer silah geliştirmesine asla izin vermeyeceği" ifade edilmişti. İsrail Amerika Birleşik Devletleri ile İran arasında savaş çıkması halinde askeri müdahaleye hazır olduklarını belirtti.

ABD'nin yaptırımlarına karşı 8 Mayıs'ta anlaşmaya taraf ülkelere 60 gün süre veren İran, zenginleştirilmiş uranyum kapasitesini artıracığını açıklamıştı.

<https://tr.euronews.com/2019/07/03/ruhani-pazar-gununden-ibaren-uranyum-zenginleştirmede-sinir-kalkacak-nukleer-anlasma>

AB'nin sınırları değişiyor mu? Balkan Zirvesi'nde gündem genişleme

Batı Balkan ülkelerinin Avrupa Birliği'ne (AB) üye olma sürecini hızlandırmak amacıyla 2014 yılında Berlin Süreci adı altında başlatılan AB-Batı Balkan Zirvesi bu yıl Polonya'nın Proznan şehrinde gerçekleşecek. Merkel hükümetinin dış politika açısından en önemli girişimlerinden biri olan ve 4-5 Temmuz tarihlerinde altıncı kez düzenlenecek olan zirveye AB devlet ve hükümet başkanları, Avrupalı yetkililer, dışişleri, iç işleri, maliye bakanları ayrıca finans kurumları yetkilileri ve sivil toplum örgütleri katılacak. Zirvenin yanı sıra iş insanlarını ve sivil toplum örgütleri temsilcilerini bir araya getiren iş forumu da yapılacaktır.

Almanya'nın inisiyatifi ile geliştirilen 'Berlin Süreci' bazı AB ülkeleri ile Batı Balkan ülkelerinin tamamı arasında ekonomik ilişkilerin geliştirilmesini hedefliyor. Zirvede 'genişleme' öncesinde bölgede ekonominin canlandırılması, sivil toplum örgütleri ile bağlantıların güçlendirilmesi, kültürel faaliyetlere ve gençlere odaklanması ve güvenlik konuları tartışılacaktır.

Berlin Süreci'ne dahil olan Avrupa Birliği ülkeleri şöyle:

Almanya, Avusturya, Bulgaristan, Hırvatistan, Fransa, Yunanistan, İtalya, Polonya, İngiltere, Slovenya

Batı Balkan ülkelerinin tamamı Berlin Süreci'ne dahil: Arnavutluk, Bosna-Hersek, Kosova, Kuzey Makedonya, Karadağ ve Sırbistan.

Bu proje Yugoslavya'nın dağılması ile birlikte etnik çatışmalara sahne olan Batı Balkan ülkeleri ile bölgesel işbirliğinin güçlendirilmesini hedefliyor.

Bu arada Avrupa Birliği ülkeleri Arnavutluk ve Kuzey Makedonya ile katılım müzakerelerinin başlatılması konusunda büyük anlaşmazlık yaşıyor. AB geçtiğimiz yıl Kuzey Makedonya ve Arnavutluk'a yeşil ışık yakarak katılım müzakerelerine haziran ayında başlanabileceğini duyurmuştu. Ancak süreç planlandığı gibi işlemiyor. Fransa ve Hollanda başta olmak üzere birçok ülke geçmişte yapılan hataların tekrarlanmaması için kaygılarını dile getiriyor ve acele edilmemesi için Brüksel'e baskı yapıyor. Arnavutluk konusunda yolsuzluk ve organize suç örgütlerine karşı daha fazla reform talep ediliyor.

Bu arada geçtiğimiz günlerde konuya ilişkin yürütülen görüşmelerde Kıbrıs, Türkiye'nin Doğu Akdeniz bölgesinde sürdürdüğü petrol ve doğal gaz arama çalışmalarına yönelik uyarıda bulundu. AB'den Ankara'ya daha sert tutum sergilememesi halinde her tür anlaşmayı veto edeceğini duyurdu.

2014 yılında AB Komisyonu Başkanlığına getirilen eski Lüksemburg Başbakanı Jean Claude Juncker 5 yıl boyunca hiç bir şekilde genişleme olmayacağını ifade etmişti. Juncker, kendi döneminde genişlemeye kapıyı kapatarak "Müzakereler sürecektir" ifadesini kullanmıştı.

Brexit ve göçmen akını dahil son yıllarda ciddi sorunlar ile karşı karşıya kalan Brüksel, AB'nin dış sınırlarını korumaya ve Kuzey-Güney arasında dayanışmanın güçlendirilmesi için çalışmalar yürütüyor.

<https://tr.euronews.com/2019/07/03/ab-nin-sinirlar-degisiyor-mu-balkan-zirvesinde-gundem-genisleme>

S-300 ve S-400 sistemlerini dünyada kaç ülke kullanıyor?

Türkiye'nin Rusya'dan satın aldığı S-400 hava savunma sisteminin teslimatının başlamasına haftalar kalırken Amerikan yönetimi Ankara'nın bundan vazgeçmesi için yaptırım tehdidini sürdürüyor. S-300 savunma sistemini dünyada 15'ten fazla ülke kullanırken Türkiye, Belarus ve Çin'in ardından S-400'ü teslim alan üçüncü ülke olacak. Dünyada 10'dan fazla ülke ABD'nin ekonomik ve askeri yaptırım tehdidine rağmen Rusya'dan S-400 hava savunma sistemiyle ilgileniyor.

S-400 hava savunma sistemi Sovyetler Birliği döneminde geliştirilen S-300'lerin geliştirilmiş üst modeli. Karadan havaya fırlatılan S-300 sistemi 1978 yılından beri kullanılıyor. Rusya'nın dışında en az 16 ülke S-300 sistemini kullanıyor. Bunlar; Çin, Hindistan, İran, Yunanistan, Kazakistan, Ermenistan, Venezuela, Azerbaycan, Ukrayna, Belarus, Vietnam, Suriye, Bulgaristan, Slovakya, Cezayir, Mısır. Bu ülkeler dışında Moldova, Gürcistan, Türkmenistan ve Özbekistan'ın S-300 savunma sistemine sahip olduğu belirtiliyor ancak bazı kaynaklar bu ülkelerin önceki yıllarda S-300 kullandıklarını aktarıyor.

S-300 sistemine sahip ülkelere 3 tanesi NATO üyesi. Bunlar; Yunanistan, Bulgaristan ve Slovakya. Türkiye bu ülkeleri örnek göstererek NATO üyelerinin de Rusya'dan hava savunma sistemi aldığını vurguluyor.

Yunanistan'da S-300 hava savunma sistemleriyle ilgili olarak bir Yunan gazeteci, söz konusu sistemin Güney Kıbrıs'tan Yunanistan'a zorunlu olarak taşındığını ve mevcut durumda kullanılmadığını, aktif olmadığını dile getirdi.

Diğer yandan Rusya şu ana kadar Çin ve Belarus'a S-400 sistemlerinin teslimatını gerçekleştirdi. Türkiye'nin bu sistemi teslim alan üçüncü ülke olması bekleniyor. Bunlar dışında Suriye'de de S-400 konuşlandırılmış durumda ancak bunlar bu ülkedeki Rus askeri üssünde yer alıyor. Hindistan ve Suudi Arabistan ise Moskova ile S-400'ler için anlaşmayı yaptı ve teslimatı bekliyor.

Amerikan yönetiminin yaptırım tehdidine rağmen 10'dan fazla ülke Rusya'nın S-400 hava savunma sistemiyle ilgileniyor. Suudi Arabistan, Katar, Cezayir, Fas, Mısır, Vietnam ve Irak bulunuyor. ABD bu ülkelerin Rus sistemi almasına karşı çıkararak diplomatik baskı kuruyor.

<https://tr.euronews.com/2019/06/27/s-300-ve-s-400-sistemlerini-dunyada-kac-ulke-kullaniyor>

Japonya'daki kadın üniversiteleri: Neden kuruldular, başarılılar mı?

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 28-29 Haziran'da Osaka'da düzenlenen G-20 Zirvesi nedeniyle Japonya'ya yaptığı ziyaret kapsamında Mukogawa Kadın Üniversitesi'ni de gezdi.

Erdoğan, kendisine fahri doktora unvanı veren üniversitede düzenlenen törende yaptığı konuşmada "Kadın üniversitelerini incelemek suretiyle ülkemde de bunun adımını atacağız" diyerek Türkiye'de de kadın üniversiteleri kurulması fikrini tartışmaya açtı.

G-20 Zirvesi'nde diğer 19 gelişmiş ülkeye ev sahipliği yapan Japonya'nın, kadın-erkek eşitliği konusunda tam tersine gelişmemiş ülkelerle yarışacak düzeyde geri kaldığı bilinen bir gerçek.

Ülkede bir asırdan fazla süredir var olan kadın üniversitelerinin ise, diğer koşullar değişmediği sürece bu eşitsizliği ortadan kaldırmaya çare olamadığı görülüyor.

Geleneksel anlayıştan kurtulamamanın sonucu olarak kadın-erkek eşitsizliği

Tarihsel olarak uzun yıllar feodal bir yapının egemenliğinde kalan Japonya'da 1860'lara dek hüküm süren samuray geleneğine göre kadının yeri evi, çocukları ve kocasının yanı oldu. Hatta bir samuray kuralı daha da ileri giderek "kadınların sözlerinin hiçbir şekilde dikkate alınmaması gerektiğini" söylemekteydi.

Dışa tamamen kapalı ülkede 1865 yılında başlayan Meiji Restorasyonu'na dek kadınların toplumsal hayattaki yeri sıfıra yakındı.

Zamanın Japon İmparatoriçesi'nin himayesinde ilk defa 1871'de Amerika'ya okumaya giden bir grup kız öğrencinin misyonu bile, aydınlanmaktan ziyade, annelik görevini öne çıkaracak şekilde "geri döndüklerinde Japonya'yı yönetecek erkeklerin yetişmesine yardımcı olmak" olarak belirlenmişti.

Kızların eğitiminin bir zorunluluktan çok neredeyse bir keyfiyet meselesi olarak görüldüğü o zamandan bu zamana dek egemen olan bu anlayış, hâlâ kırılabilmiş değil.

Dolayısıyla Japonya'da kadınlar, kadın üniversiteleri ve benzeri pozitif ayrımcılık olanaklarına donatılsalar da toplumdaki geleneksel zihniyet değişmedikçe bu eğitimin sonucunda kendilerinden beklenen atılımı bir türlü yapamıyorlar.

Nitekim Ocak ayında Davos'ta toplanan Dünya Ekonomik Forumu'nun açıkladığı 2018 Dünya Cinsiyet Uçurumu Raporu'na dahil olan 149 ülke içinde Japonya 110'uncu sırada yer alıyor. Raporda Türkiye'nin de 130 ncu sırada olduğu görülüyor.

Aynı rapora göre Japonya'da kadınlar "eğitime erişebilirlik" kriterinde dünya sıralamasında 64'üncü olarak nispeten bu kriteri tuttursalar da özellikle "politikaya katılım" ve "ekonomiye katılım" konusunda ancak 127'nci ve 115'inci olarak sınıfta kalıyorlar.

Sophia Üniversitesi'nden akademisyen Mari Miura'ya göre politik ve ekonomik hayata katılımın düşüklüğü, Japonya'nın sıralamadaki yerini Afrika ve benzeri yerlerdeki gelişmemiş ülkeler seviyesine çekiyor.

G-20 gelişmiş ülkeler sıralamasına bakıldığında durum, zengin ve endüstrileşmiş bir ülke olarak kabul edilen Japonya için çok daha vahim: Japon kadınlar bu grupta sadece üç ülkedeki (Güney Kore, Türkiye ve Suudi Arabistan) hemcinslerinden daha iyi düzeyde, diğer 16 ülkedekilerin ise gerisinde yer alıyor.

Japon Eğitim Bakanlığı verilerine göre Japonya'da kızların yüzde 50,1'i ve erkeklerin yüzde 56,3'ü üniversiteye kayıt oluyorlar. Bu sonuçlar, Japonya'da kızların başlangıçta üniversite eğitime istekli olduklarını, ancak yaşanan ebeveynlere bakma zorunluluğu ve mezun olduktan sonraki ağır iş ve yaşam şartlarının hem çalışıp hem ev kurma, hem de çocuk yapmalarına olanak tanımadığını gösteriyor. Japon kadınlar çalışmaya devam etseler bile aynı işi yapan erkeklerle aralarındaki maaş farkı gitgide açılıyor.

Sonuç olarak Japonya'da her yıl binlerce nitelikli üniversite mezunu kadın, cinsiyet ayrımcılığı veya psikolojik tacizden dolayı işten ayrılmak zorunda bırakılıyor.

Geleneksel olarak, halihazırda okuyan öğrencilerinin tümünü kızların oluşturduğu ve kadınlara pozitif ayrımcılık uygulayan bu eğitim kurumlarına genel olarak "kadın üniversitesi" deniliyor. Japonya'daki 800'ün üzerindeki üniversitenin 80 tanesi bu şekilde kurulmuş.

1871'de Meiji Restorasyonu sırasında Batı'ya gönderilen üç kız öğrenciden biri olan Umeko Tsuda'nın 1900 yılında Japonya'ya geri döndüğünde Tokyo'da kurduğu, İngilizce eğitim veren özel Tsuda Üniversitesi de bu tür kadın üniversitelerinden biri.

Ancak o dönemin şartları gereği seçme ve seçilme hakkı başta olmak üzere pek çok haktan mahrum olan Japon kadınlar için Tsuda'nın öngördüğü eğitim modeli, "zarif, her istenilene yapan ve kibar kadınlar" yetiştirmektir.

Peki aradan geçen 119 yılda ne değişti? Kadın üniversiteleri beklenen başarıyı getirdi mi?

Ülkenin en eski kadın üniversitesi olan Tokyo'daki Ochanomizu Üniversitesi, Times Higher Education'ın 2019 yılı için yaptığı sıralamada dünyadaki ilk 1000 üniversite arasında yer almasa da, Japonya sıralamasında 25'incilik ile en başarılı kadın üniversitesi olarak ortaya çıkıyor.

Bir başka kadın üniversitesi olan yine Tokyo'daki Showa Kadın Üniversitesi, öğrenci sayısı giderek azaldığı için kampüsünü liselere ve üniversitelere kiraya veriyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ziyaret ettiği, Osaka yakınlarındaki Mukogawa Üniversitesi ise hemşirelik, gündelik yaşamda estetik, dünya sağlığının geliştirilmesi ve Türkiye kültürel araştırmaları gibi konularda eğitim veren bir yer.

Japonya'da yürürlükte bulunan Eğitim Hakkına Yönelik Temel Kanun'un 4'üncü maddesi uyarınca hiç kimsenin cinsiyeti, ırkı, etnik kökeni, sosyal statüsü, ekonomik gücü veya aile kökeni nedeniyle eğitim hakkı elinden alınamıyor.

Ancak bu yıl patlak veren bir skandalda Tokyo Tıp Üniversitesi (TTÜ) giriş sınavında erkeklerden daha yüksek puan alarak başarılı olmalarına karşın, kadın adayların puanlarının bilerek düşürüldüğü, erkeklerin puanlarına ise ekleme yapıldığı ortaya çıktı.

Puanlarla oynadıkları iddia edilen 10 üniversiteden biri olan TTÜ'nin yönetiminin, kadın doktorların evlenip çocuk sahibi olunca işi bırakacaklarını öne sürerek kendini savunması daha da büyük tepkiye yol açtı.

Chicago Üniversitesi profesörlerinden Kazuo Yamaguchi, bu gibi çağ dışı uygulamalar ve kadınlara yönelik ayrımcılık yüzünden Japonya'daki kadın doktor oranının OECD üyesi ülkelerin en düşüğü olduğunun altını çiziyor.

Japonya'da yayımlanan Asahi Shimbun gazetesine konuşan Yamaguchi, kalıcı bir iş ve yaşla doğru orantılı bir maaş çerçevesine sıkışıp kalan Japon iş hayatında kadınların ne kadar eğitilmiş olurlarsa olsunlar evde kalmalarının istendiğine ve bunun da erkek egemen bir iş ortamı yaratmaya yardımcı olduğuna dikkat çekiyor.

Yamaguchi'ye göre Japonya'da yönetim kademesi, doktorlar, üniversite profesörleri ve diğer uzmanlık seviyesindeki pozisyonlardaki işe alımlarda erkekler yönünde tercih kullanma eğiliminden mutlaka vazgeçilmesi gerek.

Bu tehlikeli eğilim, kadınların daha iyi bir eğitim almasına yönelik yatırım yapma şevkini kırıyor. Yamaguchi, "Bir toplumun, bünyesindeki farklı insan kaynaklarını tam kapasite kullanamaması ekonomik olarak hiç de rasyonel değil" diyor.

<https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-48877807>

EKONOMİ

Afrikalı liderler anlaştı: Afrika dünyanın en büyük serbest ticaret pazarlarından biri oluyor

Afrikalı liderler dünyanın en büyük serbest ticaret pazarlarından biri olacak "Afrika Kıtasal Serbest Ticaret Bölgesi" (AfCFTA) anlaşması için Nijer'in başkenti Niamey'de bir araya geldi.

1,3 milyar insanın yaşadığı ve 3,4 trilyon dolar gayri safi yurt içi hasılaya sahip birliğe üye ülkelerin anlaşmayı uygulamaya geçirmesi halinde kıta, ekonomik entegrasyonda büyük başarı elde edecek.

Bugüne kadar anlaşmaya sıcak bakmayan Afrika'nın en büyük ekonomisi Nijerya ile komşusu Benin, zirvenin açılışında anlaşmayı kabul etti. Böylelikle AfB'nin 55 ülkesinden toplam 54'ü bu projede yer almayı kabul etti. Sadece Eritre anlaşmayı imzalamayı reddetti.

"Eski bir rüya gerçek oldu" diyen AfB Komisyonu Başkanı Musa Faki Mahama, "Dünyanın en büyük serbest ticaret pazarının kurucuları bundan gurur duyabilir" dedi.

Kıtada özellikle sanayi alanında yatırımlarını artıran anlaşmanın hem istihdama hem de Afrika ülkeleri arasındaki ticarete katkıda bulunması bekleniyor.

Anlaşmayı savunanlar bölgedeki ticaretin orta vadede yüzde 15 ila 25 artacağını öngörüyor. Uluslararası Para Fonu (IMF) tahminlerine göre güvenlik ve altyapı ilgili sorunların giderilmesi halinde bu sayının iki katına çıkabilir.

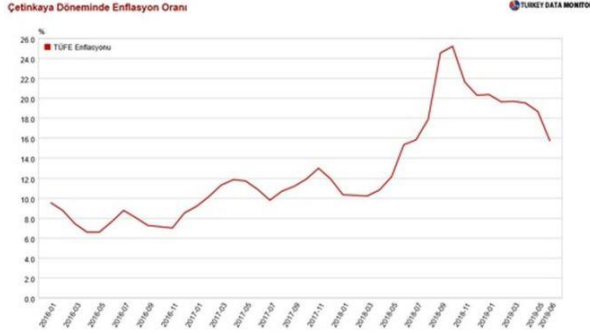
Ekonomistler, zayıf karayolu ve demiryolu bağlantıları, geniş güvensiz bölgeler, yolsuzluk ve bürokrasiye dayalı

sorunların büyümeye ve entegrasyona zarar veren önemli faktörler olabileceği uyarısında bulunuyor.

Anlaşma sayesinde mal ve hizmetlerin kıtada serbest dolaşımını sağlayacak olan Afrika Birliği, hayata geçireceği Afrika Pasaportu projesiyle de Afrikalıların başka bir Afrika ülkesine vizesiz girmesine imkan sağlayacaktır.

<https://tr.euronews.com/2019/07/07/afrika-ekonomisini-degistirecek-serbest-ticaret-anlasmasi-kabul-edildi>

Görevden alınan Merkez Bankası Başkanı Murat Çetinkaya nasıl bir para politikası izledi?

Cumartesi sabahının sürpriz haberi Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Başkanı Murat Çetinkaya'nın görevden alınması ve yerine başkan yardımcılarında Murat Uysal'ın gelmesi oldu.

Bu haber, son dönemde ciddi şekilde darbe almış ve ancak Eylül 2018'deki 625 baz puanlık faiz artışından sonra yeni yeni filizlenmeye yüz tutmuş Merkez Bankası kredibilitelerini önemli ölçüde zedeleyecektir.

Çetinkaya 2,5 yıl süren başkanlık döneminde başarılı bir performans gösteremedi. Nisan 2016'da görevi devraldığı anda enflasyon yüzde 6.5 iken bıraktığında enflasyon yüzde 15.7'ye yükselmiş, böylece kendinden önceki dönemde 7-7,5 bandına az çok çıpalanmış olan beklentiler ise yüzde 15'leri görmüştü.

Çetinkaya başkan olduğunda verdiği ilk sinyal, para politikasında bir sadeleşmeye giderek asimetrik koridor uygulamasının son bulacağı, merkez bankası iletişiminin daha güçlü ve berrak olacağıydı. Ancak beklenen gerçekleşmedi. Koridoru simetrik yapma adına üst bant hemen aşağı çekildi.

Simetrik koridor için üst bandı düşürmek yerine neden alt bandın yukarı çekilmediğini o dönemde de sorgulamış ve hedefe ulaşmadan gelen faiz indirimlerini kredibilite açısından sakıncalı bulmuştum. Sonraki dönemde, enflasyon yükselmeye devam ederken üst bantta faiz indirimleri devam etti.

Başkan Çetinkaya bu adımları sadeleşme olarak izah etmeye çalışsa da inandırıcılığını kısa sürede kaybetti. Zaten bir süre sonra da asimetrik koridor uygulamasına geri dönüldü ve hatta geç likidite penceresi politika aracı olarak kullanıldı. Şüphesiz Çetinkaya şanslı bir dönemde başkanlık yapmadı. Göreve geldikten üç ay sonra darbe girişimi yaşandı. Sonrasında arka arkaya seçimler geldi.

Ekonomik büyümenin ön plana çıktığı bir ortamda hükümet ile merkez bankası arasında bir gerginlik oluşması kaçınılmazdır. Ancak esas sorun Çetinkaya'nın görevde bulunduğu dönemde hiçbir zaman attığı adımları makroekonomik göstergeler ile destekleyememesi ve verdiği sözleri tutamaması oldu.

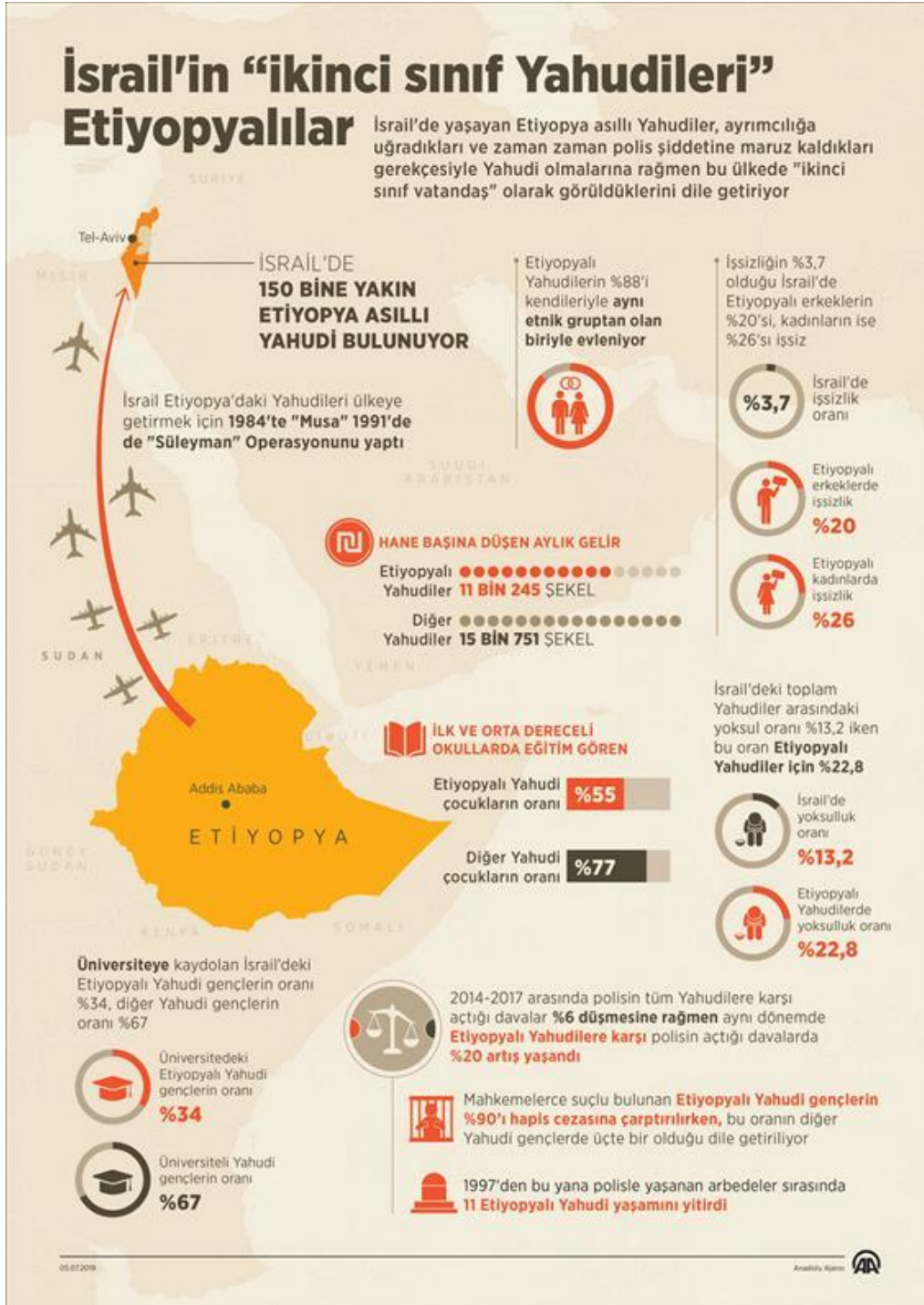
Enflasyon yükselirken faiz indirimine gitmek ve bunu "sadeleşme" olarak açıklamak ya da faiz artırımı gerekirken pas geçip bunu "sıkı duruş devam etmektedir" şeklinde izah etmeye çalışmak, sorunlu iletişim örnekleri oldu.

Çetinkaya'nın en büyük başarısı ise Eylül'de geç de olsa gelen faiz artırımından sonra geri adım atmayıp faizlerde erken bir indirim gitmemesi oldu.

<https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-48895834>;

Prof. Dr. Selva Demiralp, Koç Üniversitesi Öğretim Üyesi, 6 Temmuz 2019

İNOGRAFIK BİLGİLER

BAE'nin parmak izi Libya, Yemen ve tüm bölgedeki çatışmalarda

Sahip olduğu petrol gelirleriyle bölge ülkelerini dizayn etmeye çalışan küçük Körfez ülkesi Birleşik Arap Emirlikleri (BAE), bölgedeki çatışmaları derinleştiren tehlikeli adımlar atıyor

BAE, Libya'da general Halife Hafter'e koşulsuz ekonomik, diplomatik ve askeri destek sağladı

Meşru hükümetin ele geçirdiği Giryen kentinde BAE'nin tedarik ettiği öne sürülen ABD yapımı ileri teknoloji "Javelin" füzeleri çıktı

BAE'nin envanterindeki Çin yapımı **Wing Loong tipi İHA**'larla Trablusu hedef aldığı bildirildi

BAE Genelkurmay Başkan Yardımcısı İsa el-Mezrui ve dönemin Mısır Cumhurbaşkanı Özel Kalemli **Abbas Kamil** arasında, 2014'te Libya'ya gönderilecek silahlara ilişkin **ses kayıtları basına yansdı**

İsrail ile kapalı kapılar arkasında ilişki kuran BAE, Filistin yönetimine karşı Muhammed Dahlan'ı koz olarak kullanıyor

Filistin siyasetinin en tartışmalı isimlerinden, "gölge adam" olarak nitelenen **Muhammed Dahlan**, 2011'de Batı Şeria'yı terk ederek Abu Dabi'ye yerleşti

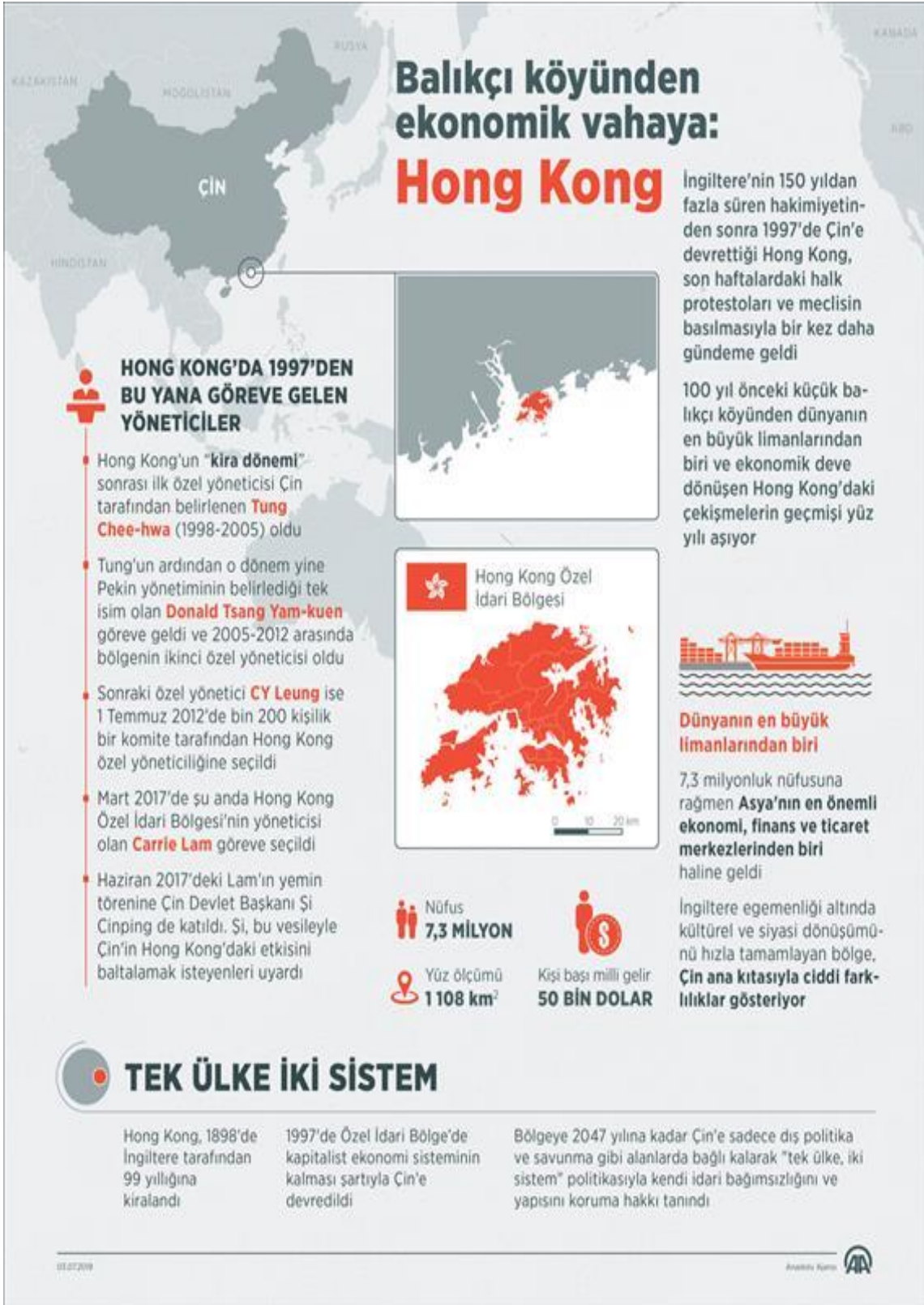
Abu Dabi'de Veliht **Prens Muhammed bin Zayed Al Nahyan**'ın danışmanlığı görevine getirilen Dahlan'ın, BAE'nin Arap dünyasının karanlık adamlarıyla ilişkilerinde aktif bir şekilde rol aldığı ifade ediliyor

BAE, Yemen'deki merkezi hükümetin hiyerarşisi dışında emir komuta ettiği **milis ordularını silahlandırırken**, ülkenin güneyindeki ayrılıkçı "**Güney Geçiş Konseyi'ne**" bağlı silahlı grupları destekledi

İnsan Hakları Gözlemevi (HRW), yayımladığı raporlarda, "BAE ve desteklediği grupların ülke genelinde kurduğu gizli hapisanelerde Husi milislerine ve kendisine rakip gruplara **yaptığı işkence, kaçırılma ve ortadan kaybolmalara**" ilişkin detaylara yer verdi

Uluslararası Af Örgütü (Amnesty) de bir raporunda BAE'nin **Yemen'de "savaş suçu işleyen milis gruplara dikkatsiz bir biçimde silah, zırhlı araçlar, makineli tüfekler ve top bataryaları sağladığını"** ortaya attı

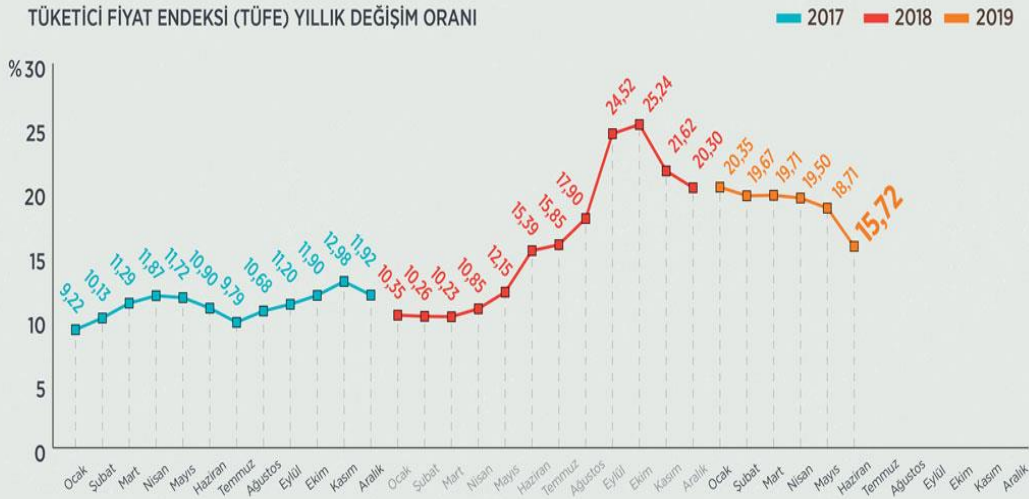
Buzz Feed haber sitesine göre, BAE, Yemen'deki **siyasi muhaliflerine suikast düzenlemesi için paralı askerlerle anlaştı**

Haziran ayı enflasyon rakamları açıklandı

Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE), haziranda aylık bazda yüzde 0,03, Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) yüzde 0,09 artış gösterdi. Yıllık enflasyon tüketici fiyatlarında yüzde 15,72, yurt içi üretici fiyatlarında yüzde 25,04 oldu

TÜKETİCİ FİYAT ENDEKSİ (TÜFE) YILLIK DEĞİŞİM ORANI

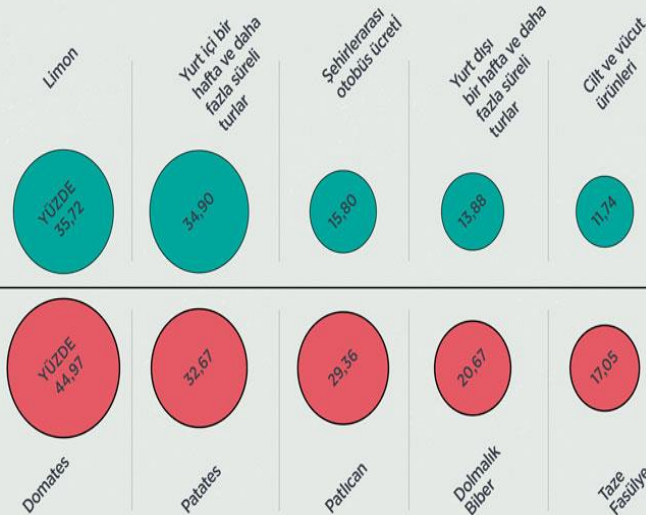
HAZİRAN AYINDA EN ÇOK DOMATES UCUZLADI

Tüketici fiyatları bazında haziran ayında en yüksek fiyat artışı, yüzde 35,72 ile limonda görüldü. Geçen ay fiyatı en fazla düşen ürünlerin başında ise yüzde 44,97 ile domates geldi

HAZİRAN AYININ ZAM ŞAMPİYONU LİMON

↑ FİYATI EN FAZLA ARTAN İLK 5 ÜRÜN

↓ FİYATI EN FAZLA AZALAN İLK 5 ÜRÜN

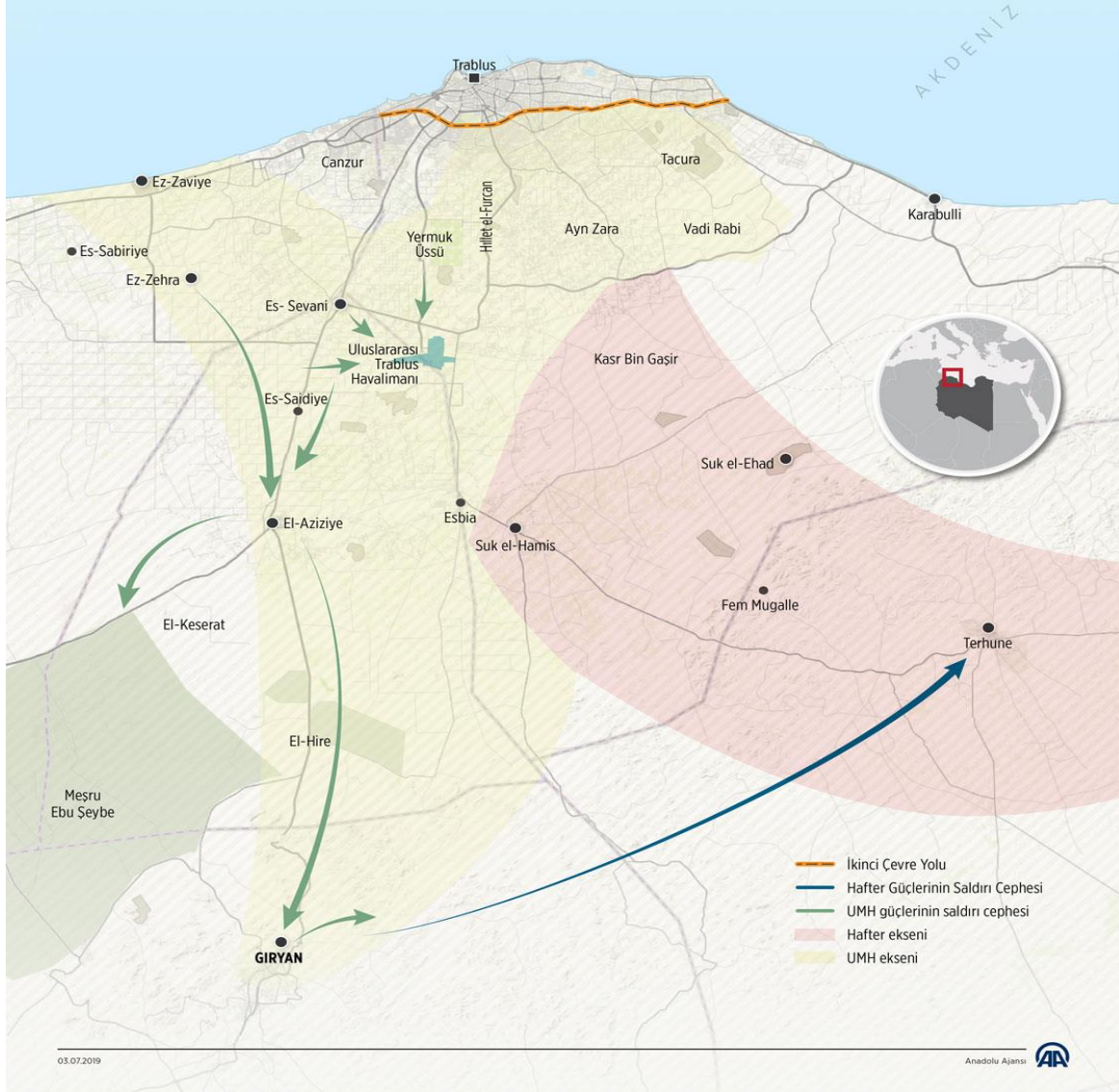
Türkiye'ye sataşan Hafter güçleri için Libya'da rüzgar tersine döndü

Libya'nın doğusundaki silahlı güçlerin lideri Halife Hafter'in Trablus saldırısında Giryan kentini kaybetmesiyle rüzgar tersine dönmeye başladı

- Hafter güçleri, Giryan kentinde uğradığı bozgunun ardından Türkiye'yi suçladı
- Uluslararası meşruiyete sahip UMH'ye bağlı güçler, Giryan kentini ele geçirecek savunma pozisyonundan saldırıya geçtiğini açıkladı
- ABD Senatosu Dış İlişkiler Komitesi, ABD'nin BAE'ye sattığı silahların Hafter'e bağlı güçlerin elinde çıkmasıyla ilgili soruşturma başlatılmasını istedi

GENERAL HALİFE HAFTER
Libya'nın doğusundaki askeri güçlerin lideri

<https://www.aa.com.tr/tr/info/infografik/14798>

FETÖ'nün TSK'deki kriptoları "ankesörlü telefon"dan çözülüyor

FETÖ'nün TSK içindeki "mahrem yapılanması"nda yer alan muvazzaf askerler, yurt genelinde yürütülen "ankesör" soruşturmalarıyla açığa çıkarılıyor

YILBAŞINDAN BU YANA 797 GÖZALTI

Yılbaşından itibaren düzenlenen ankesör operasyonlarında TSK'ye sızdıkları tespit edilen örgüt üyesi 797 şüpheli askeri personel yakalandı

Şüphelilerin 388'i İstanbul, 214'ü ise İzmir'de düzenlenen operasyonlarda gözaltına alındı

FETÖ'NÜN ANKESÖR YÖNTEMİ TEKİRDAĞ'DA DEŞİFRE EDİLDİ

2017'de Tekirdağ'da gözaltına alınan bir şüphelinin, "FETÖ'nün Tekirdağ'da askerlerden sorumlu olan ve kendileriyle örgütsel faaliyetler kapsamında görüşmeler yapan sorumlu 'abi'lerin irtibat kurmak için ankesörlü telefon kullandıkları" yönündeki ifadeleriyle, örgütün "ankesörlü telefondaki şifreli haberleşme" yöntemi deşifre edildi

"FETÖ'NÜN ANKESÖRÜNE" ÜST SINIRDAN CEZA

FETÖ'nün TSK yapılanmasına yönelik İstanbul'daki bir soruşturmada tutuklanan eski astsubay Dursun Enli'ye 'silahlı terör örgütüne üye olmak' suçundan verilen 8 yıl 9 ay hapis cezası benzer şekilde iletişim kuran askerlere yönelik açılan davalarda en üst sınırdan verilen ilk hüküm olarak öne çıktı

"VUR" EMRİNİ VEREN DARBECİ ESKİ BİNBAŞI DA ANKESÖRDEN KONUŞMUŞ

FETÖ'nün kanlı darbe girişimi sırasında 34 kişinin şehit edildiği 15 Temmuz Şehitler Köprüsü'nde, askerlere "vur" emri verdiği ve hedef gözeterek "nişan alma" görüntüleri ortaya çıkan eski binbaşı Ahmet Taştan'ın da ankesör/sabit hatlardan iletişim kurduğu belgeleriyle ortaya konuldu

FETÖ'YE YÖNELİK ANKESÖR OPERASYONLARINDA 2017'DEN BU YANA

11 BİN 640 KİŞİ gözaltına alındı

4 BİN 375'İ tutuklandı

Soruşturmalar kapsamında yurdun dört bir yanında düzenlenen operasyonlarda şüphelilerin tek tek deşifre edilerek gözaltına alınması ve adli mercilere teslimi sürüyor

Hürmüz Boğazı'ndaki gerginlik enerjiye sıçradı

ABD-İran gerginliğinin ardından, 20 Haziran'da petrol fiyatları bu yılın en büyük günlük yüzdeler artışını kaydetti. Brent türü ham petrol %4,6, ABD'nin Batı Teksas (WTI) türü ham petrolü %6,8 yükseldi

- 2018'de Hürmüz Boğazı'ndan geçen toplam petrol miktarı, deniz yoluyla yapılan **küresel petrol ticaretinin üçte birini** oluşturdu
- LNG ticaretinin geçen yıl **dörtte birinden fazlası** Hürmüz Boğazı'ndan gerçekleşti

2018'de Hürmüz Boğazı'ndan geçen petrolün %65'i **Çin, Hindistan, Japonya, Güney Kore ve Singapur'a** gitti

Geçen yıl Hürmüz Boğazı'ndan taşınan petrolün **yüzde 76'sı Asya kıtasına** ulaştı

HÜRMÜZ BOĞAZI'NDAN GÜNLÜK ORTALAMA YAPILAN PETROL SEVKİYATI (2018)

21 MİLYON VARİL

KÜRESEL PETROL TÜKETİMİNİN

%21'i

SUUDİ ARABİSTAN

Dünyanın en büyük ham petrol ihraç eden ülkesi olan Suudi Arabistan, Hürmüz Boğazı'ndan **en fazla ham petrol ve petrol ürünleri ihracatı** yapan ülke

KATAR

LNG ihracatında 13 yıldır art arda dünya lideri olan Katar, bu boğazdan **en çok enerji ihracatı gerçekleştiren** ülkeler arasında bulunuyor

ABD ve İran arasında sıkışan kurum UAEA

Avusturya'nın başkenti Viyana'daki Birleşmiş Milletler (BM) Ofisi'nde faaliyetlerini sürdüren Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı (UAEA), ABD'nin İran nükleer anlaşmasından çekilme kararı sonrası iki ülke arasında yükselen tansiyon nedeniyle tartışmaların odağında

UAEA

ULUSLARARASI
ATOM
ENERJİSİ
AJANSI

ULUSLARARASI ATOM ENERJİSİ AJANSI

1957'de 56
ülkenin
katılımıyla
New York'ta
kuruldu

Avusturya,
Kanada, İsviçre,
Japonya ve
ABD'de
merkezleri var

171 üyesi
bulunuyor

Monako, İtalya ve
Avusturya'da 3 önemli
araştırma enstitüsü bulunuyor

100'e yakın ülkeden
2 bin 500'ün
üzerinde çalışanı var

KANSERE KARŞI ETKİLİ MÜCADELE

Kanserle mücadelede başta olmak üzere salgın hastalıklar gibi alanlarda özellikle Afrika, Güney Amerika ve Asya'da ciddi çalışmalar yürüten kurum, **2018'de 144 ülkede 1000 teknik iş birliği projesi** hayata geçirdi

2018'de 18 milyondan fazla yeni kanser vakası tespit edilirken, **9,5 milyondan fazla kişinin kanser nedeniyle öldüğü** tahmin ediliyor

ÇERNOBİL FACİASI

Ukrayna'nın **Çernobil kentinde 1986'da meydana gelen kaza**, dünyanın en büyük nükleer felaketi olarak kabul ediliyor

Bugüne kadar **4 bin kişinin ölümüne neden olan Çernobil faciası**, ajansı yeni tedbirler almaya itti

BAŞLICA GÖREVLERİ:

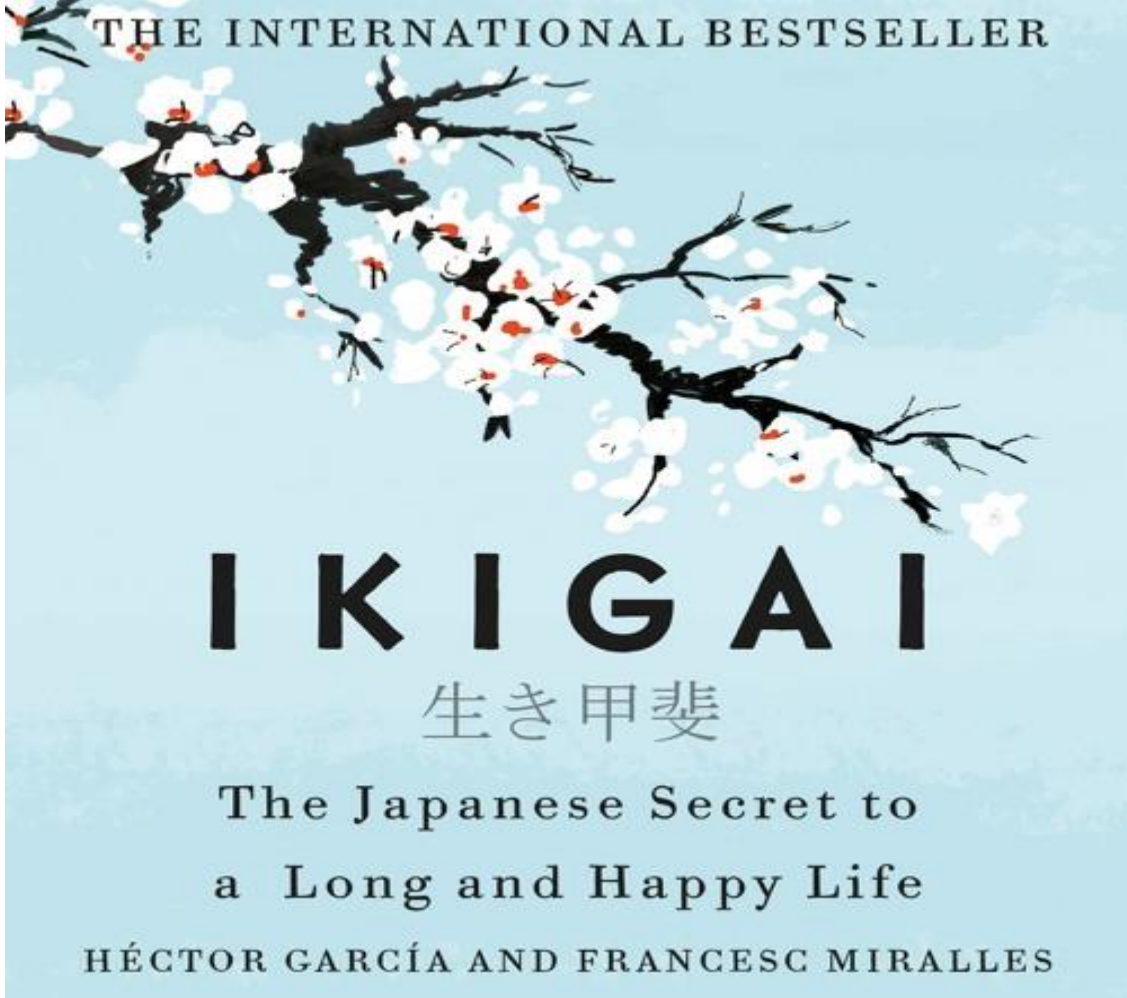
“Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Antlaşması'nın” üye ülkeler tarafından uygulanmasının denetlenmesi

Radyoaktif malzemelerin **güvenli ve emniyetli bir şekilde** taşınmasının sağlanması

Üye ülkelerle yaptığı “**Kapsamlı Güvence Denetimi Anlaşmaları**” ile dünya genelinde 1000'e yakın nükleer tesisi denetleme

Ajansın denetlediği **30 ülkede bulunan 451 nükleer santralin** küresel enerji üretiminin yüzde 10'nuna tekabül ediyor

HAFTANIN KİTAP TAVSİYESİ

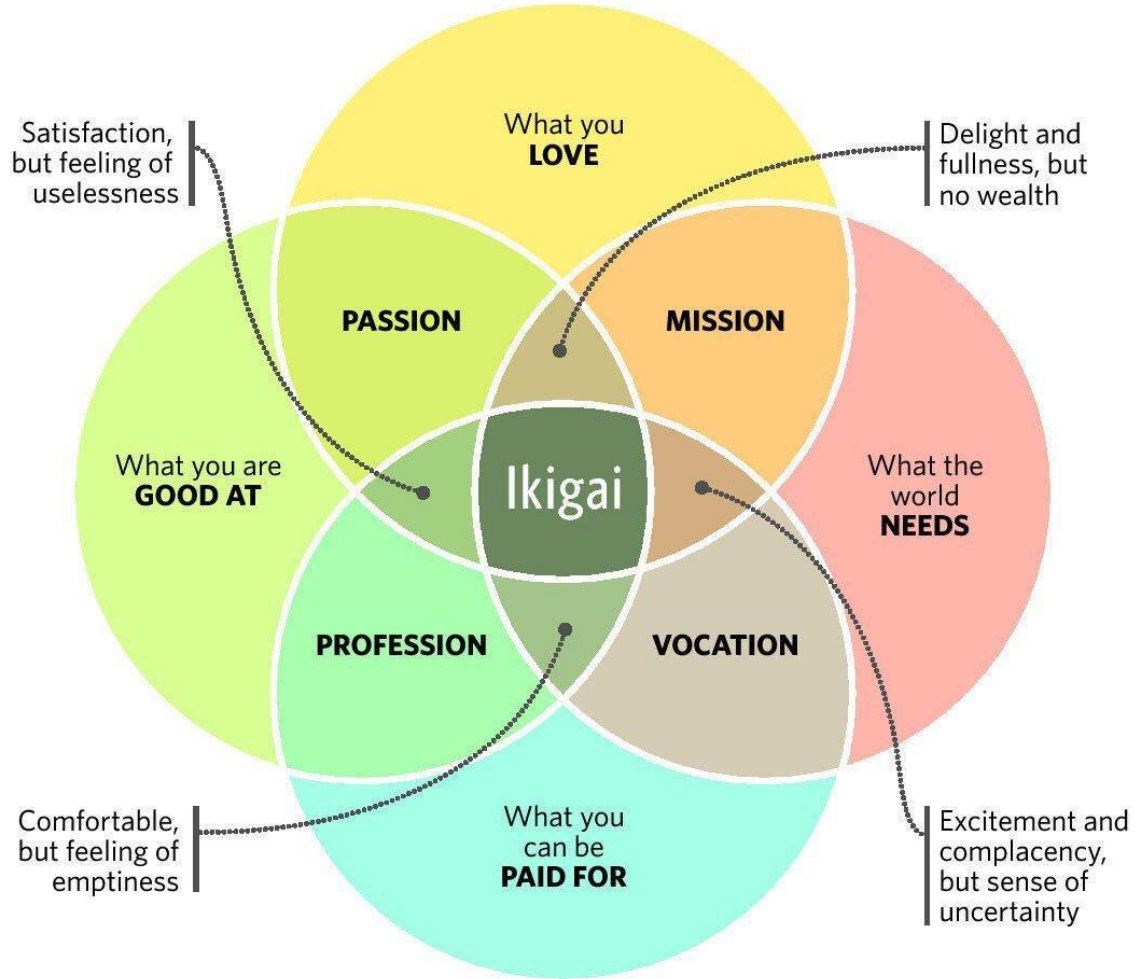

Uluslararası çok satan bir rehber olan Ikigai'yle her gününüz bir anlam kazansın. Japonlar herkesin bir ikigaisi olduğuna inanır, her sabah yataktan kalkmaları için bir sebepleri vardır. İlham verici ve rahatlatıcı bu kitap sizlere kendi ikigainizi keşfetmeniz için gerekli tüm bilgileri veriyor. Aceleci davranmanızı, hayat gayenizi keşfetmenizi, ilişkilerinizi canlandırmanızı ve kendinizi tutkularınıza adanmanızı sağlıyor

<https://www.kitapyurdu.com/kitap/ikigai-amp-japonlarin-uzun-ve-mutlu-yasam-sirri/443977.html>

Ikigai

A JAPANESE CONCEPT MEANING "A REASON FOR BEING"

SOURCE: dreamstime

TORONTO STAR GRAPHIC